



**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖS ĮSIGIJIMO ĮSTATYMO NR. IX-1314 3, 4 IR
5 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2022 m. birželio 30 d. Nr. XIV-1314
Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Asmuo ar susiję asmenys gali įsigyti tiek žemės Lietuvos Respublikos teritorijoje, kad bendras jiems priklausantis iš valstybės ir kitų asmenų įsigytos žemės ūkio paskirties žemės plotas nebūtų didesnis kaip 500 ha. Šis ribojimas netaikomas, jeigu žemės ūkio paskirties žemės įsigyjama gyvulininkystei plėtoti ir įsigytos žemės ūkio paskirties žemės kiekis neviršija hektarų, tenkančių vienam asmens laikomam sutartiniam gyvuliui, skaičiaus (1 sutartinis gyvulys/1 ha). Jeigu asmens sutartinių gyvulių skaičius per paskutinius 3 metus sumažėja (išskyrus sumažėjimą dėl ne nuo asmens priklausančių aplinkybių) arba jeigu asmuo ketina perleisti šią žemę tretiesiems asmenims, valstybė turi išpirkti 500 ha ploto ribą viršijantį gyvulininkystei plėtoti pagal šį įstatymą įsigytą žemės plotą už žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo kainą, o kai žemės įsigijimo kaina yra didesnė už vidutinę rinkos vertę, valstybė išperka pagal vidutinę rinkos vertę, kurios dydis nustatomas pagal žemės verčių zonų žemėlapius. Nuosavybės teise įsigyjamoms žemės ūkio paskirties žemės ploto ribojimo išimtimi pasinaudojęs asmuo per 3 mėnesius nuo šioje dalyje aprašytų aplinkybių dėl sutartinių gyvulių sumažėjimo (išskyrus sumažėjimą dėl ne nuo asmens priklausančių aplinkybių) atsiradimo privalo informuoti Nacionalinę žemės tarnybą prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) apie šį faktą arba apie ketinimą tretiesiems asmenims perleisti žemės ūkio paskirties žemę, kuri buvo įsigyta gyvulininkystei plėtoti. Nacionalinė žemės tarnyba, gavusi asmens pranešimą arba pati nustačiusi minėtas aplinkybes, per 20 darbo dienų nuo pranešimo gavimo arba aplinkybių nustatymo pateikia asmeniui pasiūlymą per 3 mėnesius nuo pasiūlymo gavimo parduoti valstybei 500 ha ploto ribą viršijantį gyvulininkystei plėtoti įsigytą jo pasirinktą žemės ūkio paskirties žemės plotą. Jeigu viršijantis žemės ūkio paskirties žemės plotas sudaro tik žemės sklypo dalį ir pagal teisės aktų nuostatas, reglamentuojančias žemės sklypų formavimą, padalijus žemės sklypą, negalima suformuoti racionalių ribų ir dydžio žemės ūkio paskirties žemės sklypų, pasiūlymas parduoti teikiamas dėl viso žemės ūkio paskirties žemės sklypo, o asmeniui nesutikus, teikiamas pasiūlymas dėl žemės

sklypo dalies, viršijančios gyvulininkystei plėtoti pagal šį įstatymą įsigyto 500 ha žemės ploto ribą, perleidimo. Perleidus žemės sklypo dalį, žemės sklypas valdomas bendrosios nuosavybės teise. Šioje dalyje ir šio straipsnio 9 dalyje nustatytu atveju Civilinio kodekso 4.79 straipsnio ir šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies nuostatos dėl pirmumo teisės asmenų nėra taikomos. Jeigu asmuo nesutinka su pasiūlymu parduoti žemės ūkio paskirties žemę valstybei, Nacionalinė žemės tarnyba, gindama viešąjį interesą, pareiškia ieškinį teismui dėl žemės ūkio paskirties žemės 500 ha žemės ploto ribą viršijančios žemės ploto dalies perdavimo valstybės nuosavybėn. Kai asmuo nesutinka rengti žemės valdos projekto, kuriuo atidalijama žemės sklypo dalis, žemės valdos projektą rengia Nacionalinė žemės tarnyba ir šių darbų verte Vyriausybės nustatyta tvarka mažinama parduodamo žemės sklypo kaina.“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 6 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) 20 procentų – į valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro sąskaitą žemės valdų struktūrų gerinimo ir apleistų žemės plotų mažinimo priemonėms įgyvendinti, įskaitant privačios žemės įsigijimą valstybės nuosavybėn pasinaudojant šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta pirmumo teise;“.

3 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 5 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pirmumo teisę (išskyrus atvejus, kai pirmumo teise pasinaudoja žemės sklypo bendraturčiai Civilinio kodekso 4.79 straipsnyje nustatyta tvarka) įsigyti privačios žemės ūkio paskirties žemės, kurią pagal galiojančius detaliuosius ar specialiuosius planus numatoma panaudoti visuomenės poreikiams, taip pat žemės ūkio paskirties žemės, reikalingos valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos lėšomis finansuojamoms žemės valdų struktūrų gerinimo ir apleistų žemės plotų mažinimo priemonėms įgyvendinti, už tą kainą, už kurią ji parduodama, ir kitomis tokiomis pačiomis sąlygomis turi valstybė. Kaina, kurią valstybė gali mokėti už perkamus privačios žemės ūkio paskirties žemės sklypus, negali viršyti šių žemės sklypų vidutinės rinkos vertės, apskaičiuotos atliekant vertinimą visuotiniu būdu Vyriausybės nustatyta tvarka, arba rinkos vertės, apskaičiuotos valstybės vardu veikiančios institucijos ar įmonės užsakymu taikant Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto vertinimą, jeigu pastaroji vertė yra didesnė. Valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras žemės ūkio paskirties žemę, reikalingą valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos lėšomis finansuojamoms žemės valdų struktūrų gerinimo ir apleistų žemės plotų mažinimo priemonėms įgyvendinti, vadovaudamasis Žemės įstatymu, gali nuomoti (Civilinio kodekso 6.559 straipsnyje nustatyta tvarka perimti

nuomotojo teises ir pareigas, jeigu nuomos sutartis buvo įregistruota viešajame registre) be aukciono asmeniui (asmenims), teisėtai ją naudojusiam (naudojusiems) iki žemės ūkio paskirties žemės perėjimo valstybės nuosavybės. Sukauptos lėšos už pagal šį įstatymą išnuomotą valstybinę žemę skiriamos žemei, reikalingai žemės valdų struktūrų gerinimo ir apleistų žemės plotų mažinimo priemonėms įgyvendinti, išpirkti.“

2. Pakeisti 5 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Nacionalinė žemės tarnyba apie parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą, pardavimo sąlygas ir sąlygas, kurioms esant asmenys gali pasinaudoti pirmumo teise įsigyti parduodamą žemės ūkio paskirties žemę, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo žemės savininko pranešimo gavimo dienos raštu praneša parduodamo žemės sklypo naudotojui (naudotojams), asmenims, kurių nuosavybės teise turimi žemės sklypai ribojasi su parduodamu žemės ūkio paskirties žemės sklypu, savivaldybės pagal žemės buvimo vietą administracijos direktoriui ar kitai žemės paėmimu visuomenės poreikiams suinteresuotai institucijai, jeigu parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą pagal galiojančius detaliuosius ar specialiuosius planus numatoma panaudoti visuomenės poreikiams, ir valstybės įmonei Žemės ūkio duomenų centrui. Nacionalinė žemės tarnyba informaciją apie parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą, pardavimo sąlygas ir sąlygas, kurioms esant šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodyti asmenys gali pasinaudoti pirmumo teise įsigyti parduodamą žemės ūkio paskirties žemę, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo žemės savininko pranešimo gavimo dienos taip pat paskelbia Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje. Šie asmenys savo sutikimą (sprendimą, kai žemė įsigijama valstybės nuosavybės) pirkti žemės ūkio paskirties žemės sklypą ar atsisakymą jį pirkti turi pateikti Nacionalinei žemės tarnybai ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo pranešimo gavimo arba pranešimo paskelbimo Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje dienos. Šio straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose nurodyti asmenys, pageidaujantys pasinaudoti pirmumo teise įsigyti parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą, kartu su sutikimu pirkti žemės sklypą pateikia dokumentus, kuriais patvirtinama jų atitiktis pirmumo teisei.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 ir 3 dalis, įsigalioja 2023 m. sausio 4 d.

2. 2023 m. balandžio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje išdėstytos Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 5 straipsnio 4 dalies redakcija:

„4. Nacionalinė žemės tarnyba apie parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą, pardavimo sąlygas ir sąlygas, kurioms esant asmenys gali pasinaudoti pirmumo teise įsigyti parduodamą žemės ūkio paskirties žemę, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo žemės savininko

pranešimo gavimo dienos raštu praneša parduodamo žemės sklypo naudotojui (naudotojams), asmenims, kurių nuosavybės teise turimi žemės sklypai ribojasi su parduodamu žemės ūkio paskirties žemės sklypu, savivaldybės pagal žemės buvimo vietą merui ar kitai žemės paėmimu visuomenės poreikiams suinteresuotai institucijai, jeigu parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą pagal galiojančius detaliuosius ar specialiuosius planus numatoma panaudoti visuomenės poreikiams, ir valstybės įmonei Žemės ūkio duomenų centrui. Nacionalinė žemės tarnyba informaciją apie parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą, pardavimo sąlygas ir sąlygas, kurioms esant šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodyti asmenys gali pasinaudoti pirmumo teise įsigyti parduodamą žemės ūkio paskirties žemę, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo žemės savininko pranešimo gavimo dienos taip pat paskelbia Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje. Šie asmenys savo sutikimą (sprendimą, kai žemė įsigyjama valstybės nuosavybėn) pirkti žemės ūkio paskirties žemės sklypą ar atsisakymą jį pirkti turi pateikti Nacionalinei žemės tarnybai ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo pranešimo gavimo arba pranešimo paskelbimo Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje dienos. Šio straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose nurodyti asmenys, pageidaujantys pasinaudoti pirmumo teise įsigyti parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą, kartu su sutikimu pirkti žemės sklypą pateikia dokumentus, kuriais patvirtinama jų atitiktis pirmumo teisei.“

3. Šio straipsnio 2 dalyje išdėstytos nuostatos pradedamos taikyti, kai naujai išrinktos savivaldybių tarybos susirenka į pirmąjį posėdį.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas



Gitanas Nausėda